

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119205629
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119205629.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu: J. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. Z. XX, XXX XX Y., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: AK Antol, s.r.o., Hviezdoslavova 546/14, 902 01 Pezinok, IČO: 47 257 024, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.091,17 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 14Csp/71/2019 - 45 zo dňa 20.03.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 50,- eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 1 ods. 1, § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Nárok žalobcu považoval za dôvodný, pretože v pôvodnom konaní sp. zn. 11C/115/2016 bolo preukázané porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa z dôvodu určenia úveru za bezúročný a bezpoplatkový a určenia neprijateľných zmluvných podmienok, a teda je naplnený zákonný predpoklad uplatneného nároku na finančné zadostučinenie. Súd prvej inštancie s ohľadom na okolnosti daného prípadu, že žalobca doposiaľ žalovanému z titulu predmetného úveru nezaplatil žiadnu sumu, považoval za primeranú sumu 50,- eur. Pri jej určení vychádzal z toho, že finančné zadostučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto rozsudku okrem výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá podal včas odvolanie žalovaný. Namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že nie je možné jednoznačne tvrdiť porušenie povinnosti na strane žalobcu. Zmluva o úvere bola posúdená ako bezúročná a bez poplatkov z dôvodu (údajná absencia predpokladov pre výpočet RPMN), ktorý rozhodovacia prax súdov posudzuje odlišne, k čomu ako príklad uviedol uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/7/2017 a nestotožnil sa ani s názorom, že zmluva neobsahuje náležitosť uvedenia adresy na uplatnenie reklamácie. Uloženie povinnosti na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia je v rozpore s jeho účelom lebo v danom prípade k žiadnemu porušeniu

povinnosti zo strany Y. banky, a.s. nedošlo. Ďalej namietal, že súd prebral záver žalobcu, ktorý žalobca relevantným spôsobom nezdôvodnil. Žalobca nepreukázal dôvodnosť výšky primeraného finančného zadosťučinenia žiadnymi subjektívnymi (miera zavinenia subjektu, motív konania, okolnosti, správanie sa škodcu) ani objektívnymi (závažnosť a intenzita protiprávneho konania) hľadiskami, preto je nárok žalobcu neoprávnený v celej výške. Navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a návrh žalobcu v celom rozsahu zamietnuť vrátane uplatňovaných trov konania.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného opodstatnené nie je.

6. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa.

7. Podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

8. Podľa § 3 ods. 5 citovaného zákona, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedal. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenie práva, alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z., alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu. Na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou.

10. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

11. Je zrejmé, že žalobca si vo vzťahu k žalovanému v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/115/2016 uplatnil nárok na určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. O takto podanej žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom z č. k. 11C/115/2016-63 zo dňa 29.06.2016. V spomínanom konaní bolo zistené, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi stranami sporu neobsahuje predpoklady použité pre výpočet RPMN, v dôsledku čoho sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie zároveň určil, že zmluvné podmienky v čl. VIII. Bod 8.1 a 8.4 sú neprijateľné zmluvné podmienky, pretože neboli individuálne dojednané, ne sú formulované určito a zrozumiteľne a nemajú praktický význam. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 19Co/228/2016-117 zo dňa 07.11.2017 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

12. Je preto potrebné konštatovať, že žalobca si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo žalobou proti dodávateľovi. Bol to žalovaný, ktorý v súvislosti s uzatvorenou

zmluvou o poskytnutí spotrebného úveru nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predstrel žalobcovi formulárovú zmluvu, ktorá bola vopred pripravená. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov musel poznať zákonnú úpravu a všetky náležitosti, ktoré v tejto súvislosti zákon vyžaduje. Napriek tomu zákonné ustanovenia nedodrжал a ním vopred pripravená formulárová zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobca ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohol. Z tohto dôvodu hrozilo, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatí. Okrem uvedeného žalovaný zakomponoval do zmluvy zmluvné podmienky, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľné. V zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva splnenie predpokladu na primerané finančné zadosťučinenie pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z.z., ale aj osobitnými predpismi.

13. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je sankcionovaný, znevýhodňovaný a diskriminovaný. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nielen v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, či uvádzať iné skutočnosti týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy.

14. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.. Za primerané v prejednávanej veci je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 50,- eur tak, ako to správne určil súd prvej inštancie. Z dôvodu neúplnosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere musel žalobca uplatňovať svoje práva na súde, čo je samo o sebe stresujúcim faktorom. Finančné zadosťučinenie v takto priznanej sume zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

15. S poukazom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi v odvolacom konaní žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na ich náhradu.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).